

REVISTA ORĂȘTIEI

ABONAMENTELE:

Pe 1 an 3 fl.; pe 1/2 an 1 fl. 50 cr.; pe 4 luni 1 fl.
Pentru România și străinătate 10 fr. la an.
Manuscripte nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate
nu se primesc.
Abonamentele se plătesc înainte.

Apare în fiecare Sâmbătă

EDITOR AL FOII:

Aurel Popovici-Barcianu, director.

PROPRIETATEA

Institutului tipografic „Minerva” în Orăștie.

INSERTIUNILE:

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a 2-a oară
5 cr., a 3-a oară 3 cr. și timbru de 30 cr.
Atât banii de abonament cât și pentru insertiuni, sunt
a se trimite la adresa: „Minerva” institut tipografic
în Orăștie (Szászváros).

Noi și ei.

(*) Este un proverb care zice că:
„Cele mai multe rele în lumea aceasta
vin omului din cauza întunecului,
prin care orbecă.”

Dacă fiecare dintre noi, în o lucrare
oare-care, ar cere sfat dela un om bine-
voitor și expert, câte nenorociri și ne-
mulțumiri nu s'ar putea încungiuira?

Să luăm de exemplu pe străbunii
nostri Romani. Acestia nici-odată nu
s'au bătut cu un dușman necunoscut,
până-ce nu i-au cunoscut atât părțile
cele bune, cât și cele rele, chiar dacă
s'ar fi putut măsura cu el întru toate.

Romani, dacă se convingeau, că
dușmanul pentru moment îi mai tare
decât dinșii, nu-și perdeau speranța, ci
se nisuiu ca să-și câștige și ei forțele
de lipsă și se-l cunoaște mai deaproape.

Exemplul acesta trebuie să-l urmărim
și noi Romani. Dacă ei au urmărit
fiecare pas al dușmanului necunoscut,
cu atât mai virtos se impune acest
lucru nou, Românilor, cari, putem zice,
că suferim de cea mai din urmă slăbi-
ciune, de slăbiciunea, de a nu mai voi
a ne opune dușmanilor nostri seculari,
nici pentru apărarea drepturilor ce ni-au
mai rămas, cum este de ex. lupta în
comitate, ceea-ce s'a dovedit cu prile-
giul ultimelor alegeri.

Trbuie să știe însă fiecare Român,
că o luptă cu Ungurii pentru noi este
tot așa de sigură, cum este de sigură
răsărirea soarelui de mâne.

În lumea aceasta nu este vr'o urf-
ciune, de care Ungurii se nu se folo-
sască față de Români. Și dacă aceasta
se mai întâmplă încă și în ziua de as-
tăzi, nu putem zice că o fac conștii
fiind de superioritatea lor, ci împinși,
cu voe ori fără voe, de îndelungă răb-
darea noastră.

Cine cunoaște acest neam de oa-
meni, sigur că ne va da dreptate.

S'a întâmplat odată, că o muscă s'a
așezat pe o trăsură, care, într'o zi de
vară, mergea pe un drum plin de praf,
care se ridică ca fumul în urma trăsorii.
Atunci musca a început a sbiera cătră
trecători: Ian uitați-vă, ce praf sunt
în stare să facă aripile mele.

Așa sunt și Ungurii. Printr'un no-
roc orb, au ajuns a se așeza pe carul
Casei habșugice, tras de noi Români,
și acum vreau să impună lumii ideea,
că praful ce se ridică în urma carului,
este pulberat de ei.

Ajunși la putere prin apucături vi-
clene, se cred astăzi cel mai eroic, mai
cinstit și mai liberal popor din lumea
întregă, și cine nu-î cunoaște, poate-că
le crede.

Dar' ce au făcut ei pentru înainta-
rea omenimii. Nimic, absolut nimic,
ci și-au bătut joc și au prigonit pe toți
acea, cari nu vor să vorbească unguște.

Noi Români, trebuie ca să-î urmărim
cu ochi de vultur, și întrucât ne
permit viitorul, să-î împedecăm a lucra
și pe viitor după calapodul de până
acuma.

Tuturor ne este cunoscut, că ei
vor perirea noastră, și asta o urmăresc
ei din momentul, în care de prima-dată
s'au întâlnit cu noi.

Dar' dacă n'am perit nici în urma
unei persecuțiuni millenare din partea
lor, ce dovedește aceasta? Dovedește,
că sau Ungurii sunt niște oameni
slabi, sau că rezistența ce li-am opus
noi într'un timp atât de lung, a fost
puternică.

Ungurii nu numai că au arătat că
ei nu sunt în stare a absoarba alte po-
poare, după-cum doresc, dar' au dove-
dit și aceea, că nu sunt nici decum
născuți nici barem a conduce pe altele.

Așadar de cine ne temem noi, dacă
ne și putem gândi la vre-o temere?

De niște oameni, cari tot numai din
vina noastră comit fărădelegile față de
noi. Dar' noi cu drept cuvânt ne pu-
tem numi nemuritori, căci dacă o miie
de ani am trăit tot cu moartea în sân,
și cu toate acestea tot n'am murit, cum
altfel se ne numim? Și tocmai aceasta
este garanța, în urma căreia tot Ro-
mânul trebuie să lupte, căci mai curând
ori mai târziu, isbânda nu va întârzia.

Intrunire de studenți în București.

Luni în săptămâna aceasta, a avut loc în
hotelul »Dacia« din București o intrunire a
studenților, pentru a protesta contra hotărârii
ministrului Wlassics, fiindcă a exchis pe Bol-
caș dela universitate. Intre cei cari au luat
cuvântul, a fost și dl Mașescu, care și-a ex-
primat părerea de rău, că oamenii politici,
cari odată aveau simpatie pentru chestia noas-
tră națională, nu fac de astă-dată nici o miș-
care. Ear' »Liga«, zice dl V. Cancicof, încă
nu-și face datoria, cu toate-că a fost înființată
de studenți. Dl I. Gr. Vulturescu face apel
la membrii comitetului nostru național, ca să
lase la o parte certurile dintre sine, și unin-
du-se să lupte bărbătește. Dl C. Solomonescu
face propunerea ca să se facă o manifestație
de simpatie dlui Șomănescu, ceea-ce studenții
au și primit, și cu steagul albastru în frunte
s'au dus la dl Șomănescu, care le-a mulțu-
mit foarte călduros.

Despre situație. Până de present în-
tre guvernul Bánffy și opoziție nu s'a putut
ajunge la nici o înțelegere. S'a fost svonit,
că Széll va lua cărma guvernului și se va îm-
păca cu opoziția, dar' n'a putut ajunge la
aceasta. Era apoi vorba, că Lukács va fi
numit ministru-president, ear' acum ne so-
sesc știri, că nici Széll nici Lukács nu vor
ocupa locul lui Bánffy, ci ministrul de hon-
vezi, baronul Fejérváry. Se petrec lucruri,
despre cari nimic nu se știe sigur.

La urma-urmelor ne vom trezi, că tot
Bánffy va rămânea.

Greșeli împotriva intereselor poporului.

Manifestul Țarului pentru desarmare, spre
a cărei realizare se lucră din toate părțile,
din ori-ce punct de vedere l-am privi, este
cât se poate de folositor, dar' mai ales pen-
tru popor, pentru talpa țerii, cum am zice,
a ori-cărui stat.

O națiune se descompune din pricina ten-
dențelor de a se război cu inimizii din afară,
și de aceste tendențe sunt astăzi călăuzite
aproape toate clasele conducătoare, că chiar
dacă un stat nu ar avea dușmani în afară,
și deci nici pricini de război, totuși se lu-
crează asupra slăbiciunilor popoarelor inculte,
spre a le face să vadă un dușman de moarte
în afară și mai ales în vecini, cari poate-că
tocmai ar fi de ajutor pentru îmbunătățirea
traului amânduror popoarelor, dacă buna
înțelegere ar domni între ele.

Să luăm spre expmplu pe Franția și Ger-
mania, două nații puternice și culte. Tot câș-
tigul acestor două țeri se duce în vânt, căci
impositele zi de zi absorb tot mai mult din
producția nației, pentru a putea ținea chel-
tueli, de cari nici o lipsă nu ar trebui să aibă.
Regimul militarismului, le-a sugrumat așa zi-
când economicește, căci tot ce le-a adus eco-
nomia, au întrebuițat pentru război.

Dacă ne aruncăm o privire asupra acestor
două țeri, cari în privința bogățiilor naționale
stau în fruntea statelor din Europa, atunci
nu vedem alta, decât o vecinică dușmănie.
Pentru nație în aceste două țeri nu se jert-
fește nimic, ci tot pentru armată și război.

Dacă Germania și Franția, numai jum-
tate din sumele ce le-au cheltuit dela 1865
și până în ziua de azi, pentru armată și răz-
boiul ce vecinic bate la poartă, le-ar fi întors
spre industrie, comerț, agricultură, pentru
căi de comunicație, și pentru ușurarea sar-
cinilor puse în spinarea cetățenilor, aceste două
popoare ar fi guvernat lumea cu bogățiile lor.
Și trebuie să se știe, că dacă aceasta s'ar fi
întâmplat, atunci și alte popoare și țeri ar fi
urmat asemenea. Pe calea aceasta apoi, în

FOIȚA „REVISTEI ORĂȘTIEI”

Expoziția de păpușe a reginei Elisabeta.

Expoziția de păpușe a Reginei României,
la care au contribuit la timpul său și mai
multe dame și d-șoare din Bucovina, se află
actualminte în Berlin în palatul Borsig. Toți
spectatorii admiră această genială idee a
Augustei Regine. Eată ce scrie ziarul »Ber-
liner-Illustrirte Zeitung« în un număr mai re-
cent al său despre această expoziție, unică
în felul său:

»Continuu ni-se oferă ceva interesant.
O Regină și-a creat aci un regat nou, o Re-
gină adevărată care domnește deja în două,
o Regină adevărată care posedă un tron de
aur, o coroană strălucită și o mantie de pur-
pură. Ea se numește Elisabeta și este Regina
României. Noi o cunoaștem mult sub un alt
nume, o cunoaștem ca zina poveștilor dela
Peleş, ca autoare, ca poetă strălucită, ca Re-
gină în țeara idealului, cunoaștem pe Carmen
Sylva. Acum și-a mai creat o nouă împărăție,
extraordinară și încântătoare, împărăția pă-
pușilor. La Wied, de unde descinde Regina,
s'au expus aceste păpuși pentru prima oară.
Acum sunt la noi în Berlin, oaspeții palatu-

lui Borsig, care le-a deschis ușile sale, a pus
săliile lui la dispoziția lor, într'un scop de
binefacere. Întâlnim aci păpuși, din toate țe-
rile, din toate veacurile. Nu mai este o ex-
poziție de păpuși, ci o adevărată expoziție
de costume istorice, de-o mare valoare etno-
grafică. O națiune este favorisată, și acea
națiune este cea română. Dar' cu drept, căci
România este țara, în care s'a creat această
lume de păpuși, și fiindcă portul român,
este din cele mai frumoase, mai caracteris-
tice, și cele mai bogate. Să ne uităm la
această nuntă țărănească; ce frumoasă este
mireasa aceasta în carul ei cu boi, ce splen-
did este arangiată această grupă, cei vii sunt
figurile, ce exacte și ce strălucite costumele!
Și popa în odăjdiiile cele strălucite, țesute cu
aur, ne inițiază numai prin vederea lui la
misticismul fastuos al bisericii grece.

Dar' urmează altele și mai frumoase: tră-
sura dela încoronarea Regelui și Reginei Ro-
mâniei, trăsura prea mică pentru Liliputani,
dar' destul de mare pentru mândra regină
de porțelan, care șade înlăuntru, împodobită
cu hainele ei regale... Această mică trăsură,
așa precum se găsește înaintea noastră, se
zice că ar fi valorând o avere, și nu e de
mirare, atât de artistică e lucrarea și atât de
bun e materialul.

Dar' ochii nostri se îndreaptă și se fixează

continuu pe ceva interesant; păpușe de pă-
pușe, care mai de care, mai originală și mai
frumoasă! Eată cel din urmă Grenadier; el
ne reamintește timpii lui Napoleon cel mare;
încântătoarele domnișoare și domni în costum
Watteau, evocă zilele în cari oamenii viețuiau
ca păpușile. Și doamna aceea, în crinolină,
ne silăște a suride timpii cei vechi, pe cari
părinții nostri îi reamintesc cu fericire. Totul
ne uimește. Fiecare păpușe este un obiect
prin ea înșasi de efect, și expoziția în genere,
un tablou încântător. O să am și eu o ast-
fel de păpușe? întreabă cu voce mângăitoare,
drăgălașii copilași. »Crăciunul o să vi-le aducă«,
și într'adevăr ar fi timpul să stărșim cu păpușile
moderne, pe cari comerțul nostru de astăzi
ni-le oferă. Ar fi timpul să desobocinim copfii
nostri de caricaturile modelor actuale, pentru
a influența gustul frumosului la ei, prin ată-
tea porturi frumoase. Dacă dă exemplul
Carmen Sylva, să fie binecuvântată, căci de
sigur acesta a fost scopul creatoarei acestui
regat.

Toate păpușile moderne lipsesc din
expozițiune, și aceasta nu poate fi o întâm-
plare la Carmen Sylva, de sigur că nu, și
nu fără motiv a exilat din expozițiunea ei,
toaletele moderne de salon și de stradă!»

Dor, of! dorule...

Dor, of! dorule păgân,
Dac'ai fi și tu Român
Te-ai lăsa de făr' de legi,
Graiul meu să-î înțelegi;
N'ai mai face la păcate,
Dacă mi-te-ai prinde frate,
Și-ai chema pe proorocul
Poreclit de noi, »norocul«,
Ca să-și spuie unde 'mi-i
Puiculița inimii?

Și-aș mai zice: foae lată,
Ia sai dorule, odată
Și mă fă dintr'o bucată, —
Că de când sunt în bucăți
Numai părți de jumătăți,
Mă rășfir în lumea toată
De mă pierd în câte-o gloată:
Unde-ași vrea să se rămăiu
Nu mă țiu nici pe-un călcăiu;
Unde-ași vrea să nu mai plec
Ca o apă mă petrec...

Prooroace, miei noroace,
Ia'ți ă sac și vino 'ncoace.
Și-l desleagă până-i vreme
Pân' mai poate să te cheme
Burueana mea de suflet
Ostenit de-atăta umblet...
Burueană, — fie rea, —
Numai leac să aibă 'n ea:
Dă-i tu leacu să vrăjiască
O guriță feciorească,
Ochișori să mă zărească
Inimă să mă 'ndrăgiască!

(Ovidiu)

N. Rad. Ntger.

Europa cel puțin s'ar fi îmbunătățit mult condițiunile de traiu: comerțul ar fi luat un sbor mai mare de dezvoltare, industria ar fi avut în ajutoru-i mai multe capacități, cari astăzi își trământă creerii spre a descoperi și mai draconice instrumente de distrugere. Cu un cuvânt, toată producțiunea ar fi avut mai multă siguranță, ear' nu împedecare, ca azi.

De 28 de ani, de când cu resbelul franco-german, toată Europa stă înarmată. Această înarmare și stare de războiu a sdruncinat cu totul echilibrul dintre clasele sociale, și trebuie să ne așteptăm la un desnodământ cât mai grabnic al acestei stări de lucruri.

Și oare toate aceste înarmări fost-au ele spre binele popoarelor?

De vom întreba pe cei-ce guvernează, sigur că ne vor răspunde cu da. Nu tot așa zicem însă noi. Căci mai curând sau mai târziu, aceste stări de înarmare, apărare și războire, numai la ruina și sărăcirea poporului vor duce.

Despre acestea este convins ori-ce om cu mintea sănătoasă. De aceea, toți cari țin la bunăstarea poporului și la dezvoltarea economică a țării, care este totodată și puterea unui stat, doresc și lucră într'acolo, ca Manifestul Țarului pentru desarmare, adresat tuturor statelor, să ajungă la bun sfârșit.

Aceste stări de înarmări continue, odată delăturate, nu vom mai putea zice că se lucră împotriva intereselor poporului. Până atunci însă, cu tot dreptul ne putem servi de aceste cuvinte.

O inimă curat românească.

Știm cu toții judecata nedreaptă ce s'a adus asupra tinărului student *Lucian Bolcaș*. În urma aceasta, foarte mulți s'au cugetat, că ce este acum de făcut, în ce chip s'ar putea mai bine ajuta acela, care numai din dragostea pentru neamul seu trebuie să sufere.

Tinerimea studiosă din București, a început o colectă, cu care într'o jumătate de zi a adunat suma de 1000 lei, cu scopul de a-i trimite lui Bolcaș, pentru a-și continua studiile în altă țară.

S'a aflat însă un suflet atât de nobil, care s'a angajat, că dînsul va lua pe tinărul Bolcaș la sine, și se va îngriji de dînsul ca de copilul seu adevărat. Acest suflet nobil este dl *Sava Șomănescu* din București. Om cu stare bună, dar' fără copii.

Prin această faptă, dl *Sava Șomănescu* și-a împlinit o datorință dintre cele mai sfinte, ce le poate avea un om. Dînsul va grijii de Bolcaș, ca să-și poată sfârși cariera de student, pentru-ca la timpul seu, să poată și d-sa lua parte în lupta ce ni-se impune pentru existență.

Și suntem convinși, că dacă dl *Sava Șomănescu* a avut un suflet atât de nobil, apoi și tinărul Bolcaș îi va fi recunoscător.

Cuincuenaliile învățătoarești.

Cred că pe mulți cetitori ai Revistei, deja titlul acestui articol îi va face curioși, fiindcă după-cum se știe în anul acesta cuincuenaliile învățătoarești, amăsurat legii, au trebuit să se statorească pretutindenea unde învățătorii au drept la acela.

Nu de mult se putea ceti prin ziare, că cutare și cutare învățător deja înainte de sosirea anului școlastic 1898/99 s'au declarat de mulțumiți cu salariul de 300 fl. și au abzis de ori-ce cuincuenal ulterior. Aceasta numai spre laudă le poate servi acelor învățători, cari au inimă nobilă și nu sunt conduși exclusiv de interesele materiale, cari multor oameni în timpul de acum le este idolul căruia zilnic se închină.

Dar' rari sunt casurile unde învățătorii în favorul poporului și așa destul de stors, și-au exprimat abzicerea dela cuincuenal, căci după lege au drept toți învățătorii definitivii la acela.

Să analizăm puțin lucrul, cum stăm noi cu cei mai muți dintre învățătorii noștri, și în urmă se tragem conclusia că oare n'ar fi totuși just ca cei mai mulți dintre învățători să se mulțumească cu maximul salariului ajuns la 300 fl.

Dacă vom cerceta mai cu deamănuntul, vom afla că cei mai mulți învățători au ajuns la cariera de dascăli fără spese, mai virtos prin pregătire privată. Au funcționat încă din tinerețele lor ca învățători, când abia cetiau și scriau ceva mai bine decât elevii lor, și în urmă însușindu-și oare-care deprindere în a-le școlaei, și fiind lipsă de învățători, au ajuns greu-ușor la diploma de dascăl, în urma căreia au fost definitivati în comunele respective.

Și dacă-i întrebăm pe acești învățători, care au fost salariul lor înainte de asta cu 6—10—15 ani, ei ne răspund că 50—80—100 fl. Și cu cei 50 sau 80 fl. ei erau mulțumiți, ba erau buni-bucuroși dacă puteau în tot anul afla câte o stațiune unde să se aplice, cei definitivii încă se mulțumiau cu salariul lor, care în puține locuri va fi fost de 200 fl. Posturi învățătoarești cu 300 fl. erau ca corbii cei albi, câteva mai ales pe la orașe.

Mi-aduc aminte că la un astfel de post înainte de anul 1893, competaseră peste 10 învățători calificați. Astăzi aproape în fiecare comună este salar de 300 fl. și nu se află cine să se aplice ca învățător.

Va să zică o schimbare mare abia de câțiva ani încoaci. Și mare ne este durerea când auzim și vedem că învățătorii cari aveau salarii așa de mici nu de mult, și cari după calificațiune ar trebui să fie deplin mulțumiți cu salariul de 300 fl., acum când a sosit anul cuincuenaliilor, fac gură mare că dacă nu li-se va da cuincuenalul, vor face arătare la inspectorul regesc și câte altele.

Acestia sunt oamenii interesului, cari câștig

vor din oficiul lor, căci dacă căutăm sporul ce-l fac acum când sunt de 2—3 ani mai bine plătiți ca mai demult, ne vom convinge că sporul e tot acela care era și mai înainte, dacă nu mai puțin, căci acum sunt definitivii și nu-i mai amovează nimeni. Se vor supăra poate unii dintre învățătorii noștri, căci îmi permit a vorbi așa de franc în chestia aceasta, să nu fie însă nici o supărare pentru-că o spun, ci cunoscându-ne puterile, să ne cunoaștem și pe noi înșine și să ne facem judecata mai fără preocupățiune. Vor fi și excepțiuni, față de cari îmi ridic pălăria.

Am ajunge deci la conclusiunea, că acei învățători cari fără de calificație specială și cari erau mulțumiți cu așa puțin mai înainte, ar face foarte bun lucru, dacă din propria lor voință ar abzice de cuincuenal, și numai spre laudă le poate fi când și densii acum la rîndul lor arată recunoștință comunei care i-a pus în poziția în care sunt.

O altă parte a învățătorilor noștri, nu prea mulți, au și pregătirea specială: pedagogia, pentru cariera de dascăl. De tot puțini vor fi aceia cari ca pregătire pentru pedagogie vor avea 4 cl. gimn., ci cei mai mulți care, după-cum i-a ajutat puterile materiale, au studiat 1—2—3 clase gimnasiale și apoi au intrat în pedagogie.

Când s'au dedicat carierei de dascăli de sigur își vor fi dat seama ce viitor îi așteaptă, căci vor fi auzit maxima: >quem dii oderunt... Deci viitor împreunat cu mai mult necaz, decât cu bine. Ne-ar plăcea acum ca pe acești învățători ai noștri se-i auzim înșiși exprimându-se de primirea ori neprimirea cuincuenaliilor.

Eată-l va zice cineva, răutăciosul care nu le-ar da nici unui învățător cuincuenaliile. Nu e așa pretini învățătorii! Unde cei-ce vă plătesc au de unde vă da și cuincuenal, să vi-le dea toate 5, unde însă aceasta nu se poate pentru sărăcirea poporului, care plătește acum 300 fl. în loc de 100 fl. ce plătia mai înainte, nu așteptați ca să vă mai plătească și cuincuenalii, căci n'are de unde.

Bine, bine! vor zice învățătorii, dar' ne scurtăm prin aceasta cu pensiunea. Nici vorbă, le răspund eu, ...est modus in rebus... primiți cuincuenaliile în fond, în faptă însă vă mulțumiți cu cât aveți și să știți că mai bine veți trăi așa între poporul destul de apăsător.

Delta.

O nouă volnicie.

Wlassics, ministrul de culte și instrucțiune publică a servit o nouă volnicie. De astădată contra gimnasiului român din Năsăud.

Fostul director Ciocan s'a depărtat dela acel gimnasiu prin Octomvrie anul trecut, ear' ca provisor, până la alegerea noului director, a fost numit Dr. Paul Tanco.

Prin Decembrie, ținându-se alegerea, co-

mișiunea fondurilor școlare năședene l-a ales definitiv și a trimis actul alegerii ministrului spre aprobare.

Care nu le fu însă mirarea și indignarea, când ministrul, în loc de aprobare, le trimite o ordinațiune, prin care pe Dr. Tanco îl destitue, și în locul lui numește pe Ioan Gheție, profesor la acel gimnasiu.

Această faptă a ministrului este cu atât mai volnică, cu cât dreptul de a alege pe directorul și profesorii gimnasiului este garantat chiar și în statutul impus de guvernul maghiar.

Guvernul însă, cu toate acestea, a călcat acel drept al gimnasiului, și a pus în fruntea institutului, și până de present destul de periclitat, un om, care la timpul seu să-i fie de folos în apucăturile lui mârșave.

Credem însă, că vrednicii bărbați, din cari este compusă comisiunea fondurilor năședene, vor grăbi a întreprinde pașii de lipsă, pentru delăturarea acestei noue volnicii a ministrului.

Dreptul electoral în Ungaria.

Pentru-ca cetitorii foii noastre să-și poată face o icoană mai fidelă asupra dreptului electoral din Ungaria, cităm, dintr'o revistă maghiară, următoarele date:

Din cele 17 milioane de locuitori din această țară, abia 800 de mii au drept electoral. Dar' nici acestia nu se pot folosi toți de el, căci vre-o 160.000 sunt șterși din liste, din cauza restanței de dare. Așadar' rămân numai vre-o 640 de mii, majoritatea o formează deci 350 de mii. Ca un partid să vină la putere, atâta îi trebuie. Să nu se uite însă, că din suma aceasta 40 de mii sunt funcționari, 12 mii arăndași de regale, după acestia urmează minerii, liferanții, și alți oameni cari atarnă de guvern. Toți laolaltă dau 150 de mii voturi pentru guvern. Încă pe 200 mii de voturi să mai pună guvernul mâna și are majoritatea pe partea sa. Dar' și pe acestea și-le câștigă, și anume pe banii ce-i primește dela deosebitele întreprinderi comerciale, cari au legătură cu el. Dacă tocmai toate nu, atunci de sigur jumătate, ear' restul cu volnicii și cu baionetele gendarmerești.

Sosirea lui Krivány în Arad.

Vestitul hoț al banilor din cassa orfanilor a comitatului Arad, a fost adus Marți în septicimăna aceasta acasă.

Inspectorul temniței din Arad, Dezsőfi Mihály și cu un pârcaș, au fost după dînsul până la Marcheg, în Austria, de unde a fost pus într'o trăsură și adus până la prima stațiune ungurească, ear' aci a fost urcat pe un cupeu de clasa a III-a.

În Budapesta, trenul în care se afla Krivány a sosit Luni seara. Dela gara de Vest

Ciorbă de topor.

(De pe Vremea Muscalilor)

Ori ce-ați zice, ori ce-ați drege, Ion al babi Stani, nu e zgîrcit, Doamne ferește! O jur într'o mie de biserică cu icoana în brațe, fără să-mi pese de cineva. Păi, ar fi și păcat, ca pe un om așa de ispravă și de darnic să-l faci piatră-acră, așa din senin. Pe văduve, le ajută la nevoie, pe săraci îi îmbucătorește, pe milogi îi miluește, la zile mari, el face pomana mai mare în sat, și tot el zgîrcit? Cine-o zice e bun de legat. Ce? Dacă pune priponul la poartă și zăvoarește ușa tindei, când vede vr'un muscal pe ulița satului, o face din zgîrcenie, ca nu cumva să-i ceară ceva de mâncare sau de băutură? Păzească sfîntul! O face că s'a săturat până în gât, d'atâta jaf ce i-a tăcut muscalii ăștia, de când au căzut belele prin sat. Păi, îi îmbucătorește din gros mai întotdeauna, le da și vutcă cu plosca. Și când pleca, ba un subles pe sub laibăre, ba un curcan pe sub susoară... Șașa azi, așa mâne i-a cărat toate oreneniile din curte.

Asta e pricina de nu șade la iveală când trece vr'un muscal pe drum, și tot asta e pricina de-l poartă lumea în gură ca p'un chesat.

Nu e vorbă, și muscalii se țineau de capu lui toată ziua, îi pîndea pașii și cum îl ochia pe bătătură, toropoc și ei cu: zdrasti gospodin!

Intr'o zi, când era soarele taman cruce la nămiezi, Ion al babi Stani eși în curte să crepe niște bușteni de fag, și când se înfigă securea, iacă în curte o namilă de muscal.

— He, gospodin, davai muncare!

— Nu e, zău, nu e. 'Mi-e nevasta dusă la oraș, crede și d-ta.

În timp ce vorbea Ion, vutcaru afurisit, se uita mai mult la buștean, unde era înfipț toporu; așa că de l'ai fi întrebare, ce fel de ochi are Ion, 'ți-ar fi răspuns anapoda, dar' despre partea securii 'ți-ar fi spus și ferecăturile la număr.

— Dacă nu e, răspunde muscalu, fac eu muncare... ciorbă... așa bun.

— Păi, din ce s'o faci, că 'ți-am spus: nevasta e la oraș, și eu nu știu rosturile gătelii. Și bietu Ion nu știa cum să scape de belea.

— Nu trebui... nu. Eu face ciorbă de topor.

Și afurisitu de muscal se și repezi la buștean, desprinsă securea, o scoase din coadă, ș'apoi ceru să-i aducă un tuc și nițică apă.

Ion, infundat de șiretlicu vutcarului și curios să vadă ce-o să facă dintr'o secure

fiartă, i-aduse tuciu, îl sprijini de trei crăcani în bătătură, așifindu-i focul dedesupt.

— Nițică slănină, este?

— Este.

— Nițică făină este?

— Este.

— Nițică sare este?

— Este.

— Ceva zarzavat este?

— Este.

Și toate acestea, Ion l-ea adus și le-a pus alături de tuc. Intrase în horă trebuia să joace. Muscalu după-ce șterge securea o pune în tuc, toarnă apă peste ea, pune slăcina, zarzavatu, făina și niște grunji de sare. Și începuse să mestece și boscorodească din gură, pe rusește, verzi și uscate. Focu fiind zdravăn, tuciu a dat în fiert numai decât, așa că muscalu îl luă de pe crăcani, se dete alături de buștean și începuse să mănânce cu așa poftă, că ai fi crezut că nu mănăcase de o săptămână întreagă. După-ce isprăvi ciorba, care de altfel trebuie să fi fost minunată și când ajunse cu lingura la secure, muscalul se sculă, se întoarse cu fața la răsărit ca să se închine, ș'apoi luând securea și băgând-o pe sub manta, începuse să zimbească, zicând cătră Ion:

— A... foarte mulțumesc... asta bun muncare... acu săturat... foarte mulțumesc!

Pe timp ce mulțumea, pe atât se depărta spre poartă, și când ajunse în drum... Radu l'a chemat spre poarta țarinei.

Ion, care ședea ca buimăcit, pricepând că l'a înșelat cu ciorba și văzând că-l lasă și fără secure, începuse să strige la el:

— Mă, ad securea, mă!

— 'Niet secure, răspundea muscalu care fugea de prăpădea pământului.

— Mă! ad securea, mă, că mă dai de belea!

— 'Niet secure... asta rasol... mănânc mânc... acu săturat!

Și bietu Ion al babi Stani rămase cu mâinile în cruce, uitându-se cum se duce securea lui pe sub mantaua muscalului.

Ei, și să mai ziceți, că Ion al babi Stani e zgîrcit, și că nu vrea să îmbucătorească pe străini la ușa lui. D'acu s'a învățat minte ș'o să-și ia cu jerbă la goană, când i-o vedea pe dinaintea porții. Că o să-l poarte lumea în gură ca p'un chesat? Ce-i pasă lui! Vorba lumii... tot doi coceni în trei căruțe și... pace bună.

„F. A.“

până la cea de Ost, el a fost dus într-o trăsură, dar' la sosirea lor în gară, trenul către Arad a fost plecat. Așa apoi a fost condus în temnița centrală din Budapesta, unde și-a petrecut noaptea, ear' dimineața a fost dus earăși la gară, unde s'a fost adunat o mulțime de oameni, cari doriau să cunoască pe vestitul hoț. Din cauza îmbulzeli celei mari prin cupeuri, el a fost dus în vagonul de servicii postale, și numai după-ace călătorii s'au mai rărit, a fost pus într'un cupeu de clasa a III-a.

În tot drumul dela Budapesta până la Arad, Krivány s'a arătat foarte nepăsător. La stația din Solnoc, a întrebat pe conductor, cât timp stă trenul acolo. Răspunzându-i-se că numai zece minute, a zis că pentru așa timp scurt nu se plătește să se dea jos. La Ciaba asemenea, cu toate-că trenul a stat o jumătate de oră.

Când a văzut însă că se apropie de Arad, nu s'a mai putut stăpâni, ci a început a lăcrima. După amezai la 3 ore 55 minute a sosit în Arad. Lume multă nu a fost la gară, deoarece ce nu știau sigur dacă are să sosască. Coborîndu-se din tren, la braț cu inspectorul de temniță, a fost dus afară pe o ușă laterală și suit într'o trăsură, pentru a nu fi văzut de oameni. Imbrăcămintea se zice că a fost cât se poate de elegantă. Fața, afară de aceea, că e puțin mai gras și ras la barbă, nu s'a schimbat.

La suirea în trăsură, unul dintre cei de față a strigat: Duce-ți pe jos pe tâlhar, ca să fie de rîs, la ce Krivány a înroșit ca racul. Multă lume s'a adunat însă la casa comitatului. Cu toate acestea puținii l-au văzut, deoarece ce trăsura în care se afla, a intrat în curtea casei comitatului, și aci oamenii au fost oprîți de pîrcălabi a intra.

Naționalul i-s'a luat în față a doi pîrcălabi înarmați. Când l-au întrebat, că dorește să aibă vîptul dela stat sau al lui propriu, a răspuns că el vrea să trăească pe cheltuielile sale.

După acestea a fost cercetat de medic, și apoi dus în celula nr. 12. Victor Lehrman, subprocurorul reg. a luat dispozițiile ca să fie deosebit de ceilalți robi.

Semne de revoluție.

După știrile ce ne sosesc din Macedonia, acolo pe primăvara viitoare se prepară o revoluție.

În mai multe sate din Balcani, se zice că s'ar fi format comitete revoluționare, cari îndeamnă poporul la răscoală.

Scopul acestei mișcări revoluționare este, ca prin aceasta să îndemne pe guvernul turcesc ca să concedă o administrație autonomă. Cu toate acestea se crede, că populațiunea muncitoare a Macedoniei, cu greu se va răscula. De altcum se svonește, că guvernul turcesc totuși se va nisui într'acolo, ca barem cât de cât să dea Macedoniei condițiuni, prin cari să se ușureze traiul popoarelor și să corespundă adevăratelor interese ale lor.

Se susține însă, că la cas, când totuși ar izbucni vre-o revoluție, aceea nu va fi spriginită nici de Rusia și nici de celelalte state europene.

NOUTĂȚI

Tristă aniversare. Luni, în 30 Ian. n. s'au împlinit 10 ani de când a răposat moștenitorul de Tron Rudolf. M. Sa Impăratul, din acest incident, s'a dus, împreună cu A. S. Prințesa Maria Valeria, la biserica Capușinilor, unde s'au rugat pentru odichna sufletelor M. S. Reginei Elisabeta și a Prințelui Rudolf.

Distincțiune. A. S. Regală Prințele Ferdinand al României, a fost numit șef al regimentului 68 de inf. din armata germană.

Transformare. Cetim în »Unirea«, că vechia Reuniune din Blaj, prima societate comercială la noi, pe urma căreia s'au înființat toate celelalte, improtocolându-i-se noua firmă, s'a transformat în »Consum societate comercială pe acți în Blaj«.

Eliberat. Dl Giurgea, preot în Hălmașiu, care a fost ținut două luni în temniță preventivă, sub cuvînt că ar fi agitat poporul cu ocaziunea ultimelor alegeri comitatense, a fost eliberat, saptămîna trecută, în urma înțevierii dlui Dr. Stefan C. Pop, avocat în Arad.

Transferare. Dl Valeriu Petco, secretar la direcțiunea finanțiară din Deva, a fost transferat în aceeași calitate la Brașov.

Al doilea proces de presă al „Trib. Poporului“, e deja pe cale. Actul de acuză s'a înmănat deja. »Teară fericită« este titlul articolului incriminat, în care se scrie despre hoțiile ce domnii le fac în țara ungurească. Pertractarea e defaptă pe ziua de 22 Februarie n., înaintea curții cu jurați din Oradea-mare.

„Reuniunea sodallor români din Sibiu“ face cunoscut, că domnul Nicolau Ișan, măiestru de pile, și-a deschis atelierul în Sibiu, strada Spinarea-cănelui nr. 23, și dorește ca să angajeze un băiat de Român ca învățcel. Băiatul să fie din casă bună și să aibă etatea de 13 ani. Părinții sau tutorii băiatului sunt obligați a îngrijii de imbrăcămintea băiatului, precum și a solvi taxa pentru casa bolnavilor.

O nouă scriere a poetului George Coșbuc. Guvernul României a însărcinat pe neîntrecutul nostru poet de azi, George Coșbuc, cu descrierea războiului neatîrnării. »Povestea unei coroane de oțel«, căci așa îi este titlul, e și terminată, și, după-cum scriu foile din țeară, se va tipări în 10.000 de exemplare.

Sicriuri de pe timpul Romanilor. Surpându-se un deal din giurul Albei-Iulie, la poalele lui se zice că s'ar fi aflat două sicriuri de pe timpul Romanilor. Într'unul erau o grămadă de oase și câteva cranii. Al doilea, ne fiind încă de tot scos din pământ, nu se știe ce va fi într'însul.

Bulgaria în doliu. Marți în saptămîna aceasta, a murit în Sofia prințesa Maria Luisa de Parma, din cauza nașterii fără de vreme a unei fetițe. Intreagă Bulgaria a imbrăcat doliu.

† Vasile Glodariu. Sămbăta trecută a răposat în Brașov Vasile Glodariu, unul dintre cei mai vechi profesori dela gimnasiul român de acolo. A funcționat la acel gimnasiu ca profesor peste 30 de ani.

Perczel și o deputațiune românească. 10 țerani români din Mereghiu, s'au dus la ministrul Perczel, conduși fiind de avocatul Dr. Tábor Sándor, din Bánffy-Hunyad, ca să se plîngă contra notarului lor, Siko Kámth. Și s'au dus anume tocmai când dieta maghiară a ținut ședință. Perczel li-a promis că le va face dreptate, la ce țeranii au strigat »să trăească«, ear' Perczel le-a zis un »Mulțam«, tot românește. Apoi se mai zică badea Cârțan că Perczel nu-i om de treabă.

Un prun înflorit. Suntem aproape tre-cuți din lunile de iarnă, și nu putem zice că am avut zăpadă, căci de cea puțină care a căzut la Crăciun, nici urmă nu a mai rămas. Așa iarnă ba să mai vezi, zic bătrânii. La Bobotează, când e frigul cel mai mare, ger, încât toți oamenii se sparie când aud de el, în anul acesta nu numai că nu a fost, dar', după-cum scrie în »Trib. Pop.« din Arad un om din Măderat, a văzut, plimbându-se prin grădină, un prun bistriț înflorit. Și cu toate acestea tot mai zic încă mulți: Iarna n'o mîncă lupii.

Un hoț al țeranilor. Un agent de mașini dela o fabrică mare din Budapesta, cu numele Otenhalik, și-a pus de gând, ca încât numai poate, să înșele și să fure pe bieții țerani. Avea obiceiul de să ducea pe sate, de astă-dată prin jurul Mohaciului, și îndemna oamenii să cumpere mașini dela fabrica al cărei agent era. Nu se ducea însă nici când în hotel peste noapte, ci pe la casele oamenilor, cari îl lăsau să se odichnească. El însă, drept răsplată, ori îi înșela de subsciriau cambii, ori apoi îi fura cât numai putea. Ar fi bine, ca țeranii noștri să se ție de proverbul care zice: Ferește-ți casa de cuiu străin.

România și — lumina electrică. În România se fac încercări, ca vagoanele, de aci înainte să fie iluminate cu electricitate. Peste câteva zile, mai multe vagoane astfel iluminate, vor fi puse în circulație, ear' după aceea, pe liniile mai principale numai astfel de vagoane vor circula.

Ucișas prins. Fostul inv. din bakalfelusi, Sabin Pasc, înainte de asta cu 4 ani, a omorât pe comerciantul de-acolo Finkelstein Moricz, n'a putut fi însă pedepsit

pentru aceasta, fiindcă din prinsoarea preventivă a fugit. Gendarmeria de atunci încococe l'a tot urmărit, dar' nu a putut pune mîna pe el. În 22 I. c. însă, spre seară, Rackóvi Lajos, notarul din Bokai, l'a găsit la casa drumarului din Binținți, când se ducea către casă din Orăștie. Cunoscându-l, a făcut aceasta cunoscut gendarmilor dela gara din Sibot. Pasc se vede că a observat aceasta, și s'a ascuns, și cu cel mai apropiat tren a voit să plece în România, căci pasaportul îl avea, a și ajuns până la Teiuș, dar' acolo a fost prins, căci șeful stației telegrafice a fost înștiințat despre aceasta, și așa l'a deținut.

Rectificare. Primum următoarele: Onorate Domnule Redactor! Intre noutățile din nr. 2 a c. al preșuitei foi ce redigați sub titlul »Maghiarizare de nume«, s'a publicat schimbarea numelui doamnei Florentina Maria Jeleriu în »Deák«. În interesul adevărului Vă rog a publica următoarele: Doamna Florentina Maria născută Jeleriu este soția dlui Simeon Deac (cel dintăiu proprietar român în comuna noastră, care împreună cu soția sa a excelat întotdeauna în spriginirea cauzelor noastre naționale și bisericești), deci nu și-a schimbat numele, ci a cerut omiterea numelui Jeleriu, fiind silită să o facă aceasta în cestiunea unei regulări de proprietate, și de aci înainte să va folosi numai de numele românesc »Deac« al soțului său, dar' nici de cât de ungurescul »Deák«. Pentru orientarea marelui public cetitor, și mai ales pentru rehabilitarea reputațiunii unei familii românești foarte cinstite, m'am simțit îndatorat a scrie aceste. Săcărumb, 28 Ianuarie 1899. Cu stimă Alimpiu Oprea, preot gr.-or.

Leac contra asthmei. Cei-ce suferă de asthma se pot acum bucura, deoarece ce dl Dr. R. Schiffmann a inventat un nou aparat, cu care această boală se vindecă mai cu succes. A se adresa la Dr. R. Schiffmann, Budapesta, Király utca nr. 12.

Ce pace va mai fi și asta? Guvernul francez, după-cum scrie o foaie din Londra, negociază cu mai multe case de bancă pentru un împrumut de 8 până la 10 milioane de lire sterline. Acest împrumut ar fi destinat nu numai pentru sporirea flotei, ci și pentru armata de pe uscat.

Din minunile Americii. De câte-ori se întemplă câte un lucru, care se pună în uimire pe oameni, numai în America poate să fie. De astă-dată e vorba despre un copil de 5 ani, despre care se scrie minuni. Se zice anume, că copilul acesta ține predici, zicînd către public, că toți aceia, cari vor să se pocăiască să meargă la dînsul. De curînd a fost dus în biserica din New-York, unde s'au adunat vre-o 3000 de oameni, curioși să audă predicile copilului. Ei au început mai întăiu a glumi cu micul copil, auzindu-i însă predicile, s'au pus în uimire și s'au îngrozit, ba au chiar Ingenunchiat înaintea lui, atît de mult li-a plăcut predica copilului.

Raportul anual al societății de lectură „Petru Maior“ pe a. 1897/8. Neputîndu-l publica în întregime din lipsa de spațiu, dăm în extras următoarele: Societatea a numărat în a. 1897/8: 59 membri ordinari, 3 extraordinari, 35 onorari și 36 fondatori. A ținut 29 ședințe, discutînd diferite lucrări literare-științifice și resolvînd afacerile administrative. Biblioteca dispune de 2068 opuri în 2647 volume, cu 459 opuri mai mult ca în anul trecut. Averele totală a societății atinge cifra de 6915 fl. 16 cr. De un deosebit interes în acest raport este appendicele: Statistica studenților Români din Ungaria înscrîși pe 1897/8 la universități și academii superioare.

Obolul sêracului la monumentul „Marelui Andreiu“ este titlul unei broșure de 24 pagini, ce a apărut în tipografia Archidieceșană din Sibiu. Cuprinde mai multe cântări ocazionale dedicate Metropolitului Șaguna, colectate și arangiate de Maria Cuntanu. Prețul 10 cr.

Mulțumită.

În 2/14 Iulie 1898, domnul D. R. Cordescu, director la »Cordiana« și mare proprietar în Foventea, pătruns de nobile simțăminte și bine știind că numai prin învățatură și lectură se poate omul lumina și luminându-se poate ajunge la înaintare și bunăstare materială, a trimis pe seama bibliotecii noastre școlare mai multe cărți de cetit, folositoare, în preț de 18 fl. 50 cr. v. a. Primească deci sus-numitul donator în numele parohienilor din comuna Vaideiu, cea mai cordială mulțumită publică. Bunul D-zeu să-i răsplătească însutit pentru această jertă adusă. Vaideiu, 1 Febr. n. 1899. Z. Tilicea, presbiter gr.-or.

VIEAȚA SOCIALĂ

Petrecere populară se va aranja de co-riștii bisericii gr.-orient. din Orăștie, Sămbăta în 11 Februarie n. în salele școlii române. Venitul curat este destinat spre scopul înfrumșetării bis. gr.-or. Inceputul la 8 ore seara

Diletanții români din Romos arangiază Duminecă în 5 Februarie st. n. 1899 în sala școlii române un **Concert declamatoric**. Prețul de intrare: de persoană 30 cr. Inceputul la 7 ore seara. Venitul curat este destinat în folosul bibliotecii școlare gr.-or. După concert, urmează joc.

Programa. 1. »Prelegere populară«. 2. »Zis-a badea«, cor mixt de G. Musicescu. 3. »Maș mărta«, cor mixt de T. Popovici. 4. »Fata și fiul«, dialog. 5. »Ileana«, cor mixt de G. Musicescu. 6. »Judecata dreaptă«, trialog. 7. a) »Nu-i dreptate nu-i«, b) »Hei leliță«, coruri mixte de G. Dima. 8. »Superștiunile«, trialog. 9. »Tiganul șiret«, anecdotă de Th. Speranță. 10. »Marșul cântăreților«, quartet de C. G. Porumbescu.

La 28 Ianuarie st. v. 1899 se va da în hotelul »Central« din Brad un **Concert**. Venitul curat e destinat pentru »Fondul convictului dela gimnasiul rom. gr.-or. din Brad. Inceputul la 7¹/₂ ore seara. Intrarea: Loc I. 1 fl., loc II. 80 cr., parterre 50 cr. După concert va urma petrecere cu joc.

Programa. 1. a) »Sus opincă«, cor mixt de Ioan Vidu. b) »Lelea vitează«, cor mixt de Musicescu. 2. »Spus-am codrul durerea«, de Ștefănescu, solo: d-na Iolanta Dr. I. Radu, cu acomp. la piano de d-na Aurelia Dr. Robu. 3. a) »Sărmană frunză«, cor mixt. b) »Stăncuța«, cor mixt de Musicescu. »La chasse au Lion«, (Die Löwenjagd) Grand galop par. C. H. Kölling op. 55, exec. la piano de d-na Aurelia Dr. Robu. 5. »Dorința de N., solo: d-na Letiția Dămian cu acomp. la piano de d-na Iolanta Dr. I. Radu. 6. »Dorule o dorule«, cântec popular de V. Magdu, cor mixt. 7. »Romăncuță« de Murășan, cor bărbătesc.

»Pentru studenții lipsiți în cas de morb« se va ținea în 11 Februar a. c. în »Otelul Univers« din Blaj un **Bal filantropic**. Inceputul la 8 ore seara. Prețul de persoană: 1 fl. v. a., de familie de 3 membri: 2 fl. v. a.; de mai mulți 3 fl. v. a. Suprasolviri se primesc cu mulțumită și se vor cuita publice.

Ședință Publică se va ținea de către Societățile de lectură »Ioan Popasu«, dela gimnasiul român gr.-or și dela școala comercială superioară din Brașov, Duminecă în 24 Ianuarie st. v. 1899, în sala festivă a gimnasiului. Inceputul la 3 ore p. m. Din venitul curat jumătate este destinat pentru »masa studenților«, ear' cealaltă jumătate să va împărți între ambele societăți.

Tinerimea română din Oradea-Mare arangiază Concert împreună cu dans la 23 Februarie 1899 st. n. în sala cea mare a hotelului: »Arborele verde« pentru ajutorarea tinerimii studioase din loc. Inceputul precis la 7 ore seara. Prețul de intrare pentru persoană 2 fl., pentru familie 5 fl. Suprasolvirile generoase se primesc cu mulțumită la adresa casarului Cornel Jancu (Păvel utca 380.) și se vor cuita pe calea publicității. În pusa se va juca: »Călușerul« și »Bătuta«. Program: 1. »Iată ziua triumfală«, exec. de corul tinerimii. 2. a) »Aria Santuzzei« din opera »Cavalleria rusticana« de Mascagni; b) Canzonetta din opera »Salvator Rosa« de Carol Gomes; c) Cântări românești (Potpourri), cântate de d-șoara Valeria Pop, acomp. pe pian de d-șoara Virginia Gal. 3. »Biletul«, monolog, după Berr de Furique de Hăralamb G. Lecca, predat de d-șoara Veturia Pap. 4. »Doina-doiniță« de J. Vorobchievici, exec. de corul tinerimii. 5. a) »Le rossignol« de Fr. Liszt b) »Gavote«, Musette« de E. d'Albert, c) »Cimpoiul«, — capriciu« de I. Murășan, exec. pe pian de d-șoara Virginia Gal. »Mediculi fără voie«. Comedie în trei acte de Molière, tradusă de I. Schiopul.

Convocare.

Onorații membri ai **Reuniunii române de înmormîntare din Orăștie** se invită prin aceasta, în sensul §-lui 14 lit. f) din statute, la **a II-a adunare generală ordinară** a reuniunii, care se va ținea Duminecă în 5 Februarie a. c. st. n. la 11 ore a. m. în localul școlii gr.-or. rom. din loc.

Orăștie, la 20 Ianuarie 1899 st. n.
Dr. I. Mihai m. p., Simion Vlad m. p.,
director. secretar.

POSTA REDACȚIEI.

Dlul T. Tulea în H. Pe anul trecut sunteți achitat. Cei 2 fl. trimiși s'au indus pe anul curent. Mulțumită. Dlul N. Ciochenă în S. În privința jocurilor »Brîul« și »Dansul« adresează-te la »Mănișor« în Arad.

Pentru redacție responsabil: Petru P. Barițiu.

Mulțumită publică.

Cu ocasiunea ședinței festive a soc. de lectură »Andrei Șaguna«, ținută în preșeara zilei de 30 Nov. 1898 st. v. în memoria Marului Arhiepiscop »Andrei«, s'a încasat în favoarea societății, ca oferte, dela următorii domni:

Ilustritatea Sa Dr. Ilarion Pușcariu, arhimandrit și vicar arhiep. și Partemiu Cosma, dir. de bancă câte 5 fl. Alexandru Lebu, proprietar, Dr. Nicolau Vecerdea, adv., Nicolau Ivan, ases. cons., Dr. Remus Roșca, dir. sem., Ilariu Muțiu, oficial, Pantelimon Lucața, cassar cons. și Maria Rêou, v. d., câte 3 fl. Liviu Bran de Lemeny, ases. cons., Dr. Elie Cristea, secretar cons., Nicolae Cristea, ases. cons., George Dima, prof. sem., Ioan de Preda, adv., Ana Moga, v. d., Dimitriu Comșa, prof. sem., Ioan Papiu, protopresb., Dr. V. Bologa, dir., Elena Petrascu, direct., Ludvig Binder, conduc. de tipog., Ioan Broju, preot militar, Irimie Dancăș, proprietar în Reșinar, Leon-tina Beșa, inv., Anton Katzler, friseur câte 2 fl. Dr. Petru Șpan, prof. sem. și Isaia Hen-teș, preot în Ocna câte 1 fl. 50 cr. Constantin Stejar, căpit. pens., Iuliu Barboși, insp. școl. pens., Ioan Câmpian, archiv. cons., Lucreția Butnariu, Nicolau Albu, ampl. în Ocna, Mateiu Voileanu, ases. cons., Maria Cioban, profesoară, M. Sabo, Eugenia Iovescu, profesoară, Eugen de Paloș, Ștefan Stroia, proto-not. comit., Moise Lazar, ases. cons., Ioan Simtion, comerc., Maria Crișan, v. d., Dr. Daniil P. Barcian, prof. sem., Ioan Ghibu, prof. sem., Dr. Ilie Beu, medic, Ioan Imbuzan, oficial, Nicolau Vătășan, prof., Iosif Zvilinger, Ana Pascu, Maria Pascu, Nicolau Zigre, vol., George Cutean, cler. abs., Vasiliu Greavu, cancelist, Demetriu Cunțan, prof. sem., Nicolau Penciu, jude reg. pens., Iuliu Pipoș, cand. de adv., Petru Tincu, funcț. de bancă, Eugen Piso, stud. univ., Vicențiu Orăsan, cler. abs., Oprea Șteflea, vice-not. com., Ioan Radu, Dr. Avram Tincu, adv., Emil Vințeler, func. de bancă, Șerban Cioran, inv. în Reșinari, Dr. Parasca, med. milit., Valeriu Uveges, dir. la »Concordia«, Dr. Nicolau Olariu, adv. și Maria Rebeaga câte 1 fl. Candid Popa, inv., Eugen Vancu, pract. la »Albina«, Titus Ciat, pract. de bancă, Maria Henția din Sebeșel, Alexandru Măcelariu, vol., Nicolau Iacob, vol., Ioan Cutean, vol., N. Domnariu, vol., Adam Grof, N. Căldărea, funcț. de bancă, Teodor Orlea, conc. cons., Ioan Șut, cancel. cons., N. N., N. N., A. Badiu, vol., N. N., câte 50 cr. Doamna Balteș și N. Manoilă câte 35 cr. și Aron Bernhardt 20 cr. Suma totală 115 fl. 40 cr. Prin postă au contribuit următorii: I. P. S. Nicolau Popea, episcop în Caransebeș, I. P. S. Ioan Meșian, episcop în Arad câte 5 fl. Petru Iuga, preot în Tilișca, Calipsia Sandru din Sighișoara, Maria Tamaș, Iosif Dumitru, not. cerc. în Beriu, Nicolau Andrei, preot în Căstău câte 1 fl. și Ioan Popoviciu, preot în Sadu 50 cr. Suma totală 15 fl. 50 cr. Venitul întreg a fost 130 fl. 90 cr. Spese au fost 42 fl. 40 cr. Abstrăgând șpeșele rămâne un venit curat de 88 fl. 50 cr. Tot cu această ocaziune au încurs pe seama bibliotecii societății cărți dela următorii domni: Iuliu Barboși a donat cartea intitulată: »Compendiu de Geografie Universală« de T. Ceon-tea. Victor Tordășian următoarele cărți a) »Justiția și fostul metropolit Ghenadie«, b) »O pagină de istorie contemporană« de D. A. Sturdza. c) »Episcopatul Românilor Macedoneni«, d) »Opere complete, poezii« de V. Alexandri (vol. I și II-lea), e) »Tribuna și Tribuniști« de Ioan Slavici, f) »Caterisirea Metropolitului primat Ghenadie Petrescu«. g) »Proramul partidului național liberal din 1892« de D. A. Sturdza. h) »Cercetări literare istorice« de V. Mangra, i) »La morminte de eroi« de Dimitrie A. Sturdza, l) »Academia-Română«, »Institutul Ioan Ottetelesan«, m) »Academia-Română«, »Sărbărea aniversală«, n) »Răspunsurile dlui D. A. Sturdza«. Silvestru Moldovan. a) »Zarandul și Munții-Apuseni« ai Transilvaniei, b) »Istoria Pedagogiei«, de V. Gr. Borgovan, Emil Cigarean »Cartea durerii« de Dr. E. Daian, Vasiliu Osvadă »Carnetul învățătorului rural« de G. A. Popovici. Ioan Câmpian a donat: »Geschichte des Evangelischen Protestantismus in Deutschland« von Dr. Ehr. Gotthold Neudeker (vol. I și II), Ioan Moța a) Sfta Evanghelie ce se zice în ziua de Paști în 12 limbi. b) Les Apotres de Tolstoi. c) Dialogii romano francesii de G. Eustățiu Ciocanili. d) »Lumea Asiei« de Gr. Goilav, e) »Mări și Mărgit« de Korbuly Iozsef, f) Gramatica limbii eline« de P. Budi. Ieronim Hârșoagă. a) »Biblioteca de populisare«, studii și portrete literare de Iules Lamaitre. b) »Vrăgitoarea« de Carmen Sylva c) »Din cartea cântecelor« de H. Heine, d) »Biblioteca populară«, Soacra cu trei nurori, poveste de Ioan Creangă.

Primească generoșii contribuitoari pe calea aceasta expresiunea celei mai călduroase mulțămiri.

Comitetul arangiator.

CALINDARUL SEPTĂMĂNEI

Zilele	Calendarul vechiu	Calendarul nou
Dum.	24 C. Xenia	5 Agata
Luni	25 + P. Grig. T.	6 Dorocea
Marti	26 C. Xenofon	7 Romuald
Merc.	27 + Ioan Cris.	8 Ioan
Joi	28 P. Efreim. S.	9 Apolonia
Vineri	29 M. Ignatie	10 Scolastica
Sâmb.	30 (+) SS. 3 Ierar.	11 Efrasina

Sz. 1565—1898 végrh. (469) 1—1

ÂRVERESI HIRDETMEŢY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a körösbányai kir. járás-bíróság 1898. évi V. 810/2 számú végzése következtében Pap Tivadar körösbányai ügyvéd által képviselt Imperat Gyorgye brádi lakos javára Coltia Niculae és társai váleabrádi lakosok ellen 94 frt s jár. erejéig 1898. évi október hó 24. foganatosított kielégítési végrehajtás utján le és felül foglalt és 420 frtra becsült I. Coltia Niculaénál egy tehén és két boglya széna, II. Indries Pascunál két tehén kis barjuval és hét kalangya szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a körösbányai kir. járás-bíróság V. 810/3—1898. számú végzése folytán 94 frt tőkekövetelés, ennek 1897. évi június hó 24. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 37 frt 39 kr. bíróság már megállapított költségek erejéig Váleábrádon végrehajtást szenvedettek lakásán leendő eszköz-lésére 1899. évi február hó 20. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Felhivtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldötnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetésménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Körösbányán, 1899. évi január hó 20. napján.

Szöllősy János,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 489—1898 végrh. (470) 1—1

ÂRVERESI HIRDETMEŢY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1897. évi 6473/97. számú végzése következtében Dr. Menyhárdt Gáspár kolozsvári ügyvéd által képviselt Hirsch és Kleinberg kolozsvári cég alapfoglaltató javára Bregyan Velicska Viktor ellen 2155 frt 12 kr. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglalt és 1500 frtra becsült a végrehajtási jegyzőkönyv, 2 t. sz. alatt felvett 150 szekér 1897. évbéli széna nyilvános árverésen eladatik.

Ezen árverés egyidejűleg felül foglaltatok javára is megtartatni fog.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járás-bíróságnak 1898. V. 131/4 sz. végzése folytán összesen 9826 frt 03 kr. tőkekövetelés, ennek kamatai és az eddig bíróság már megállapított költség erejéig Babolnán az uradalmi gazdasági udváron leendő eszközlésére 1899. évi február hó 10-én délelőtti 8 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóság a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetése mellett, becsáron alul is elfog adatni.

Algyógyon, 1899. január hó 27-én.

Schuster Vilmos,
kir. bir. végrehajtó.

Szám 92—1899. bvghtó. (471) 1—1

ÂRVERESI HIRDETMEŢY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1889. évi 8832. számú végzése következtében Bontescu Mihály ügyvéd által képviselt »Hație-gana« tkpénztár javára Hike Moisse s társa ellen 172, 90 és 30 frt s jár. erejéig 1898. decz. 31-én foganatosított végrehajtás utján le foglalt és 400 frtra becsült ingóságok, u. m.: szarvasmarhák és disznok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbiróság 1898. V. 834/2 számú végzése folytán 172, 90 és 30 frt tőkekövetelés, ennek végzése szerinti kamatai, és eddig összesen 62 frt 35 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Kernyesden az adósok házánál leendő eszközlésére 1899. február 22. napjának délelőtti 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Hátszegben, 1899. I./31-ik napján.

Csucs Ggyula,
kir. bir. végrehajtó.

Moartea cloșanilor!

(Felix Immisch, Delitzsch)

este materia cea mai bună pentru a otrăvi repede și sigur cloșani și șoareci.

Nu e vătămător oamenilor și animalelor de casă.

Se capătă în pachete cu câte 30 cr. la farmacia: **N. Vlad** din Orăștie.

(452) 3—5

Pentru pregătirea RUFĂRII-LOR, a FLORILOR DE HĂRTIE și BOULON precum și BROTHERII ALBE și COLORATE, mai departe în TĂIETURI CRESTATE, EMAIL și PICTURĂ ARSĂ se oferă a da instrucție

Ana și Emilia Gensthaler,
Strada Ciorogarilor Nr. 16.

Comande se primesc și la dl **Johann Gensthaler**, aurar în Orăștie.

(456) 3—3



Subscrisul aduc la cunoștința acelor p. t. domni, cari doresc a cumpăra, că am

300 de piei de oaie și berbece

pe cari le vënd cu prețuri foarte moderate.

(459) 2—

Nicolae Opincariu,
măcelar în Orăștie.



A III-a încheiere a conturilor institutului de credit și economii „Corvineana“ din Hunedoara.

Active. Vagon.	Bilanțul general cu 31 Dec. 1898.	Pasive. Teher.	
Cassa în numărar — Készpénz készlet	3172	Capital social 700 acții à 50 fl. — Részvénytőke, 700 drb 50 frtos részvény	35000
Cambii de bancă escomptate — Leszámolt váltok	152904	Fondul de rezervă — Tartalék-alap fl. 7071-54	
Imprumuturi cu obligați — Kötvény kölcsön	333	Fondul de garanță — Biztosítéki-alap fl. 423—	7494 54
Mobiliar — Letár	561—	Depuneri spre fruct. — Takarékek betétek	106053 42
d. amort. — leirás után 57—	504	Int. transit. anticipate — Átmeneti kamatok	1917 80
Diverse conturi debitoare — Különlőféle tartozó számlák	138 85	Diverse conturi creditoare — Különlőféle követelő számlák	321 07
		Profit net — Tiszta nyereség	6265 02
	157051 85		157051 85

Debit. Tartozik. Profite și perderi cu 31 Dec. 1898. Credit. Követel.

Int. de dep. spre fruct. — Kamatok betétek után fl. 5236.86		Interese după cambii escomptate — Kamatok leszámított váltok után fl. 10665-33	
Int. pentru fondul de rezervă. — Kamatok tartalékalap részére fl. 297—	5533 86	Interese după imprumuturi cu obligații — Kamatok kötvény kölcsön után fl. 56-01	10721 34
Spese: Luminat, încălzit, tipărituri, porto etc. — Költségek: Világítás, fűtés, nyomtatványok, postabér stb. 783.43		Provisiuni — Jutalékok	4629 29
Salare. — Fizetések fl. 812—	1595 43		
Amort. din mobiliar. — Leirás a letár számlán	57		
Chirie — Házbér	220		
Dare directă — Egyenes adó fl. 999-84			
Dare după interese de depuneri — Betéti kamatok utáni adó fl. 679-48	1679 32		
Rofit curat — Tiszta nyereség	6265 02		
	15350 63		15350 63

(457) 1—1

Hunedoara, la 31 Decembrie 1898.

George Oprea m. p., director executiv. Nicolae Muntean m. p., cassar. Nicolau Macrea m. p., comptabil.

Sa revăzut și aflat în consonanță cu cărțile duse în ordine deplină. Megvizsgáltatt s a teljes rendben vezetett könyvekkel összhangzásban találtatt.

Otto Popovits m. p., președinte în comitetul de supraveghiere.

Buda Béla m. p., mem. în com. de supraveghiere. Eduard Tóth m. p., mem. în com. de supraveghiere. George Popoviciu m. p., mem. în com. de supraveghiere.